

จริยธรรมสำหรับนักปกครอง Ethics for the Governor

ณัฐพงษ์ จันทรงาม¹ ภาควัฒน์ โคตรน้อย² ภาณุพงษ์ ชมบุญ³ เมทนี มธุพจน์⁴
จุฑาธิป ประดิพัทธ์นฤมล⁵

Nattapong Channgam, Phakhawat Khotnoi, Phanupong Chombun, Methane
Mathupot, Chuthatip Pradipatnaruemol

บทคัดย่อ (Abstract)

จริยธรรมคือหลักแหล่งความประพฤติที่ชอบธรรมหรือหลักปฏิบัติที่ได้รับการยกย่องจากสังคมว่าเป็นสิ่งที่ถูกที่ควร นักปกครองนั้นนับว่าเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในพื้นที่การปกครอง นักปกครองนั้นจะต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างมีคุณธรรมจริยธรรม เพื่อสอดคล้องกับพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 บทความจริยธรรมสำหรับนักปกครองมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาจริยธรรมสำหรับนักปกครองใช้ในการปฏิบัติงานโดยชอบธรรมและเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเสริมความรู้ความเข้าใจและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักปกครอง

Received: 2021-10-11 Revised: 2021-11-03 Accepted: 2021-11-04

¹ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยการจัดการและพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, Bachelor of Public Administration in Program Public Administration, College of Local Management and Development, Pibulsongkram Rajabhat University. Corresponding Author e-mail: pnpchombun@gmail.com

² หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยการจัดการและพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, Bachelor of Public Administration in Program Public Administration, College of Local Management and Development, Pibulsongkram Rajabhat University.

³ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยการจัดการและพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, Bachelor of Public Administration in Program Public Administration, College of Local Management and Development, Pibulsongkram Rajabhat University.

⁴ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยการจัดการและพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, Bachelor of Public Administration in Program Public Administration, College of Local Management and Development, Pibulsongkram Rajabhat University.

⁵ วิทยาลัยการจัดการและพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม College of Local Management and Development, Pibulsongkram Rajabhat University.
e-mail: chuthatip291@gmail.com

บทความนี้จึงนำเสนอสิ่งที่นักปกครองพึงกระทำนั้นไปปฏิบัติจริงในหน้าที่ การงาน ตลอดจนการสนับสนุนให้นักปกครองมีจริยธรรมนำหลักทศพิธราชธรรม 10 ไปใช้จริง มีความจำเป็นสำหรับนักปกครองที่จะนำไปเป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่และการบริการที่ดีเพื่อประชาชน

คำสำคัญ (Keywords): จริยธรรม; นักปกครอง; จริยธรรมสำหรับนักปกครอง

Abstract

Ethics are principles of righteous behavior or practices that are regarded by society as the right thing to do. The ruler was considered a very important person in the administrative area. Rulers must perform their duties with morality and ethics. In accordance with the Ethical Standards Act B.E. 2562, the Articles of Ethics for Parents are intended to study ethics for parents to use in their legitimate work practices and to serve as a guideline for enhancing their knowledge, understanding and efficiency in the performance of their work. This article therefore presents what the rulers have just done in their work. As well as encouraging the ethical rulers to implement the tenth principle of the tenth order, it is imperative for the rulers to apply them as a guideline for their application in the performance of duties and good service for the people.

Keywords: Ethics; Governor; Ethics for the Governor

บทนำ (Introduction)

จริยธรรมเป็นสิ่งที่มียู่แล้วในตัวมนุษย์ โดยธรรมชาติ ซึ่งจะต้องพัฒนาขึ้นโดยอาศัย กฎเกณฑ์ ความประพฤติที่มนุษย์ควรประพฤติที่ได้จากหลักการทางศีลธรรม หลักปรัชญา วัฒนธรรม กฎหมาย หรือจารีตประเพณี เพื่อประโยชน์สุขแก่ตนเองและสังคม นอกจากนี้ จริยธรรมยังใช้เป็นแนวทาง ประกอบการตัดสินใจเลือกความประพฤติ หรือการกระทำที่ถูกต้องเหมาะสมในแต่ละ เป็นเสมือนเข็มทิศที่จะชี้นำคน ทุกคนให้ไปถึงเป้าหมายคือ ความสุขที่แท้จริงของชีวิต การมี วิชาความรู้ มีความฉลาดรู้ อาจกลายเป็นดาบสองคมที่กลับมาทำร้ายคนเราได้หากคนเหล่านั้นขาด จริยธรรม หรือขาดธรรมะ คุณหรือประโยชน์ของการมีหลักธรรมหรือจริยธรรม การยึดมั่นใน จริยธรรม หรือหลักธรรมคำสอนทางศาสนาทำให้เกิดคุณประโยชน์ทั้งต่อตนเอง ต่อสังคม และต่อ ประเทศชาติ

นักปกครองนั้นนับว่าเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในพื้นที่การปกครอง นักปกครองนั้น จะต้องปฏิบัติหน้าที่อย่างมีคุณธรรมจริยธรรม เพื่อสอดคล้องกับพระราชบัญญัติมาตรฐาน ทาง จริยธรรม พ.ศ. 2562 ถือว่าเป็นผู้ที่มิพบาปในการดำเนินงาน แนวการปฏิบัติ และเป็น ตัวอย่าง ให้กับผู้อื่นที่อยู่ภายในองค์กรและนอกองค์กร หากเป็นผู้ที่มีจิตสำนึกในการ ประพฤติปฏิบัติหน้าที่

และยึดแนวทางในการปฏิบัติอย่างมีจริยธรรม อีกทั้งรู้จักการ บริหารงานที่มีประสิทธิภาพ และมีคุณธรรม จากบทความวิชาการของ (ไพศาล เครือแสง 2561) พบว่า จริยธรรม คือ ความถูกต้องดีงาม นักปกครองควรเป็นแบบอย่างในด้านมาตรฐานทางจริยธรรมเป็นที่ จับตาจากสาธารณะชน ไม่ว่าจะเป็นการแสดงออกโดยการใช้อำนาจ การพูดจา การกระทำทุกสิ่งทุกอย่าง พฤติกรรมจึงถือเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องควบคุม ระวัง ดังนั้นการพฤติกรรมต้องมีความถูกต้องในความประพฤติ มีเสรีภาพภายในขอบเขตของมโนธรรม พึงประพฤติปฏิบัติต่อตนเอง ต่อผู้อื่น และต่อสังคม

สำหรับบทความวิชาการในครั้งนี้ มีประเด็นที่จะศึกษาตามวัตถุประสงค์ดังนี้ 1. การมีจริยธรรมอย่างไรของนักปกครองให้ปฏิบัติงานโดยชอบธรรม 2. เพื่อเป็นแนวทางในการ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักปกครอง

ความหมายของจริยธรรม

จริยธรรม ตรงกับคำในภาษาอังกฤษว่า Moral หรือ Morality หรือ Ethics หรือ Ethics rule พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้ให้ความหมายว่า จริย แปลว่า ความประพฤติ หรือ กริยาที่ควรประพฤติ เป็นคำที่มีความหมายทางรูปธรรม ส่วน ธรรม หรือ ธรรมะ หมายถึง ธรรมชาติ หรือกฎของธรรมชาติที่เรามีหน้าที่ต้องเรียนรู้ (พุทธทาสภิกขุ, 2505)

จริยธรรมนั้นได้นักวิชาการได้ให้ความหมายไว้หลายท่าน โดยเริ่มจาก (ดวงเดือน พันธมนาวิน, 2522) ได้กล่าวถึงจริยธรรม ความว่า มีพฤติกรรมที่แสดงลักษณะทางสังคม รวมทั้งพฤติกรรมทางสังคมประเภทต่าง ๆ ซึ่งสังคมต้องการให้มีในสมาชิกเป็นพฤติกรรมที่สังคมนิยมชมชอบให้การสนับสนุน และผู้กระทำ ส่วนมากเกิดความพอใจว่าการกระทำนั้นเป็นสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม สอดคล้องกับนักวิชาการ (วิทย์ วิศุทเวทย์, 2524) กล่าวว่า พันธะหรือหน้าที่ที่เราปฏิบัติต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดในทางพระพุทธศาสนา จริยธรรม คือการนำเอาความรู้ในความจริงหรือกฎธรรมชาติมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตที่ดีงาม ซึ่งจักก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม (ระวี ภาวิไล, 2522) กล่าวว่า แนวทางความประพฤติและปฏิบัติเพื่อบรรลุถึงสภาพชีวิตอันทรงคุณค่าที่พึงประสงค์ (พระมหาอดิสร ธิรสีโล, 2540) จริยธรรมที่แสดงออกทางร่างกายในลักษณะที่ดีงามอันเป็นสิ่งที่พึงประสงค์ของสังคม จริยธรรม จะมีได้ต้องปลูกฝังหัดโดยเริ่มจากการปลูกฝังคุณธรรม สอดคล้องกับนักวิชาการ (สาโรช บัวศรี, 2527) ความประพฤติที่ถือว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่า ความประพฤติเหล่านี้ประกอบด้วยศีลธรรม คุณธรรม เนติกรรม และธรรมเนียมประเพณี และสอดคล้องกับนักวิชาการ (กมล ทองธรรมชาติ, 2529) กล่าวว่า การกระทำ ทั้งกาย วาจา และใจ ที่ดีงาม เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

ตามที่ได้กล่าวความหมายของจริยธรรมข้างต้น สรุปได้ว่า จริยธรรมเป็นแนวทางหรือกฎเกณฑ์ในการประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้องดีงาม เป็นลักษณะที่สังคมต้องการ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองผู้อื่น และสังคม ทั้งนี้จะเห็นว่าความหมายทั้งคุณธรรมและจริยธรรมจะมีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เมื่อพูดถึงคุณธรรมก็ย่อมหมายรวมถึงจริยธรรมด้วยเช่นกัน อาจกล่าวได้ว่าบุคคลที่ประพฤติปฏิบัติตนได้ตามความหมายอย่างหนึ่งอย่างใดนี้ จะเป็นบุคคลที่มีทั้งคุณธรรม

และจริยธรรมอยู่ในตนเอง เป็นที่ยอมรับนับถือของคนในสังคม สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปกติสุข เป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคม และการปกครองของไทยนั้นได้มีจริยธรรมมาตั้งแต่อดีตกาล

จริยธรรมในการปกครองของไทย

จริยธรรมในการปกครองของไทยมีรากฐานมาจากพุทธศาสนาเป็นสำคัญ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน พระมหากษัตริย์ไทยทรงใช้หลักจริยธรรมของหลักธรรมะในพุทธศาสนาใช้ในการปกครองประเทศ พระมหากษัตริย์ของไทยแต่โบราณได้ยึดถือหลักธรรมอยู่ 3 ประการในการปกครองประเทศ (พระนิมิตร กลิ่นดอกแก้ว, 2555) ดังนี้

1. ทศพิธราชธรรม หรือราชธรรม 10

ทศพิธราชธรรมนับเป็นคุณธรรมในการปกครองที่สำคัญมากซึ่งพระมหากษัตริย์ไทย ตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงปัจจุบันได้ทรงยึดถือหลักธรรมดังกล่าวนี้เป็นแนวทางในการปกครองเสมอมา ทศพิธราชธรรมมีหลักธรรม 10 ประการประกอบด้วย

1. ทาน การให้คือการช่วยเหลือประชาราษฎร์และบำเพ็ญสาธารณะประโยชน์
2. ศีล เป็นผู้มีความประพฤติดีงาม คือการประกอบแต่การสุจริต
3. ปริจจาคะ เป็นผู้เสียสละความสุขสำราญ แม้แต่ชีวิตของตนเพื่อประโยชน์สุขของมวลประชาราษฎร์ และความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง
4. อาชวาระ เป็นผู้มีความซื่อตรงการปฏิบัติภารกิจโดยสุจริตจริงใจไม่หลอกลวงประชาราษฎร์
5. มัททวะ เป็นผู้มีความอ่อนโยน ไม่เยอเยิง หยาบคาย หรือกระด้างให้มีความละมุนละไมให้คนทั่วไปรักภักดีและมีความยำเกรงด้วย
6. ตปะ ความทรงเดชการไม่ยอมหลงใหลหรือหมกมุ่นในความสุขสำราญ ประนเปรอแต่มีความเป็นอยู่สม่าเสมอ มุ่งมั่นที่จะบำเพ็ญกิจตามหน้าที่ให้บริสุทธิ์
7. อักโกธะ ความไม่โกรธ ไม่ลุอำนาจโกรธ รู้จักระงับความขุ่นเคืองใจด้วยเหตุทั้งปวง วินิจฉัยความและกระทำการด้วยจิตอันราบเรียบ เป็นตัวของตัวเอง
8. อวิหิงสา ความไม่เบียดเบียน เป็นผู้ไม่คิดร้ายใคร ไม่บีบบังคับใคร
9. ขันติ เป็นผู้มีความอดทน ไม่ทอดทิ้งงานที่ต้องตราครุฑ
10. อวิโรธนะ เป็นผู้มีความอ่อนโยน ตั้งมั่นอยู่ในธรรม

2. จักรวรรดิวัตร

เป็นหลักธรรมที่ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินกุลโบายหรือวิเทศโบายทางการเมืองการปกครองจักรวรรดิวัตรมีหลักธรรม 12 ประการ ดังนี้

1. การอบรมผู้อยู่ใต้การปกครองอย่างใกล้ชิดให้อยู่ในศีลธรรมอันดีงาม รวมทั้งให้การอนุเคราะห์และให้ความคุ้มครองตามสมควร
2. ผู้สัมพันธ์ไมตรีกับต่างประเทศ
3. ใ้รางวัลอันสมควรแก่ผู้ที่บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม

4. เกื้อกูลผู้ทรงศีลด้วยเครื่องพรตและไทยธรรม และอนุเคราะห์คฤหบดีด้วยการให้ความช่วยเหลือในสิ่งจำเป็นสำหรับอาชีพ

5. อนุเคราะห์ประชาชนให้เลี้ยงชีพได้ตามควรแก่อัตภาพ

6. ให้การอุปการะผู้ทรงศีลที่ประพฤติชอบ

7. ห้ามการเบียดเบียนสัตว์

8. ชักนำให้ชนทั้งหลายตั้งอยู่ในธรรมขจัดการทำบาปกรรมและความไม่เป็นธรรม

9. ให้การสังคมนาคราชแก่ผู้ที่ขัดสนไม่พอจะเลี้ยงชีพ

10. เข้าหาผู้ทรงศีลในโอกาสอันควร เพื่อศึกษาถึงบุญบาป กุศล อกุศล

11. ห้ามจิตไม่ให้เกิดความอธรรม คือ ทำผิดในเรื่องไม่สมควร

12. ระวังความโลภ ห้ามจิตไม่ให้ปรารถนาลาภที่ไม่ควรได้

3. ราชสังคหะวัตถุ 4

ราชสังคหะวัตถุ 4 เป็นหลักธรรมที่ใช้เป็นแนวทาง ในการวางนโยบายการปกครอง บ้านเมือง ทั้งในด้านการปกครองและ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมราชสังคหะวัตถุ มีหลักธรรม 4 ประการ ดังนี้

1. สัสสมะธัง (สัสสุเมธะ) การทำนุบำรุงบ้านเมืองให้เจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจ เป็นความ ฉลาดในการบำรุงพืชพันธุ์ธัญญาหาร

2. ปุริสสะเมธี (ปุริสาเมธะ) รู้จักดูคน รู้จักใช้คนให้เหมาะสมกับงานและให้รางวัลตาม ความชอบของบุคคลนั้น เป็นความฉลาดในการบำรุงข้าราชการ

3. สัสมาปาลัง (สัมมาปาสะ) รู้จักแก้ปัญหาต่างๆ ของสังคมให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของ คนส่วนใหญ่ ส่งเสริมการสังคมนาคราช ความรู้จักผูกน้ำใจประชาชนด้วยการส่งเสริมอาชีพ

4. วาจาเปยยัง (วาชเปยยะ) พูดจาไพเราะตามควรแก่ฐานะ เหตุการณ์และมีความเป็นธรรม เป็นทางแห่งความสามัคคี

หลักธรรมทั้ง 3 ประการอันได้แก่ ทศพิธราชธรรม จักรวรรดิวัตรและราชสังคหะวัตถุ เป็น คุณธรรมของพระมหากษัตริย์ไทย นอกจากนี้ยังมีหลักธรรมในพระพุทธศาสนาที่ผู้ปกครองถือเป็น แนวทางในการปกครองต่อผู้น้อยหรือผู้อยู่ใต้ปกครองอีกมาก เช่น พรหมวิหาร 4 ได้แก่ความมี เมตตา กรุณา มุทิตา และอุเบกขา สังคหวัตถุ 4 เป็นต้น อย่างไรก็ตาม หลักธรรมของพุทธศาสนา ส่วนใหญ่เป็นเรื่องของการปกครองและควบคุมจิตใจตนเองเพื่อให้คนในสังคมอยู่เป็นปกติสุข และ การมีจริยธรรมนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่ง

ความสำคัญของจริยธรรม

จริยธรรมเป็นรากฐานอันสำคัญแห่งความเจริญรุ่งเรือง ความมั่นคงและ ความสงบสุขของ ปัจเจกชน และการพัฒนาบ้านเมืองหรือพัฒนาองค์กร ต้องเริ่มจากการพัฒนา จิตใจคนก่อน เพราะ การพัฒนาที่ขาดจริยธรรมเป็นหลักยึดย่อมเกิดผลร้ายมากกว่าผลดี เนื่องจาก ผู้มีความรู้แต่ขาด จริยธรรม ย่อมก่อให้เกิดความเสื่อมเสียได้มากกว่าผู้ด้อยความรู้ จริยธรรมเป็น แนวทางความ

ประเพณีที่จะนำความสุขและความเจริญก้าวหน้ามาสู่สังคมนั้น ๆ และเมื่อบุคคลมี จริยธรรมก็จะส่งผลให้คุณภาพในการคิดการตัดสินใจที่ดี กระบวนการทุกขั้นตอนของการบริหารมีคุณภาพ จริยธรรมมีความสำคัญต่อการบริหารงาน (โชติ บดีรัฐ, 2563) ดังนี้

1. จริยธรรมมีความสำคัญต่อเพื่อนร่วมงาน เนื่องจากเราไม่สามารถทำงานคนเดียวได้ แต่ต้องทำงานร่วมกันกับคนหลายคนและหลายฝ่าย การมีจริยธรรมจะทำให้การทำงานมีความเอื้อเฟื้อแบ่งปัน และมีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน

2. จริยธรรมมีความสำคัญต่อหน้าที่การงาน การทำงานต้องแข่งขันกันด้วยการสร้างคุณงามความดี โดยคุณงามความดีที่ว่านี้ ประกอบด้วย ความขยันหมั่นเพียร ความมีสติ ความเป็นระเบียบเรียบร้อย การใคร่ครวญ ไตร่ตรอง การสำรวจตนเอง การไม่ประมาท และการดำเนินชีวิตอย่างมีศีลธรรม

3. จริยธรรมที่ส่งเสริมเกียรติศักดิ์ศรีให้แก่ตน ประกอบด้วย ความจริงใจต่อผู้อื่น ความตรงเวลา ความจริงใจต่อหน้าที่ การรักษาคำพูด และความเชื่อมั่นในตนเอง

ตามที่ได้กล่าวความสำคัญของจริยธรรม สามารถสรุปได้ว่า จริยธรรมเป็นรากฐานอันสำคัญแห่งความเจริญรุ่งเรือง ความมั่นคงและ ความสงบสุขของปัจเจกชน มีความสำคัญต่อเพื่อนร่วมงาน และหน้าที่การงาน ทำให้การทำงานมีความเอื้อเฟื้อแบ่งปัน และมีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน จริยธรรมทำให้เกิดความขยันหมั่นเพียร ความมีสติ ความเป็นระเบียบเรียบร้อย การใคร่ครวญ ไตร่ตรอง การสำรวจตนเอง การไม่ประมาท และการดำเนินชีวิตอย่างมีศีลธรรม

ความสำคัญของคุณธรรมและจริยธรรมต่อการบริหาร

คุณธรรมและจริยธรรม มีความสำคัญต่อการบริหารเนื่องจากการปลูกฝังพื้นฐานคุณธรรมจริยธรรมให้กับบุคคลในองค์กรพร้อมๆ กับการพัฒนาด้านสติปัญญาและการอบรมกล่อมเกล่าให้บุคคลรู้จักผิดชอบชั่วดี ด้วยหลักคุณธรรมจริยธรรมทางพุทธศาสนาที่มุ่งเน้นสอนในเรื่อง การพ้นทุกข์ และสอนให้รู้จักทุกข์และวิธีการดับทุกข์ มีความเกรงกลัวและละอายต่อบาป การที่ ผู้นำปลูกฝังหลักคุณธรรมจริยธรรมให้กับบุคคลในองค์กรก็จะทำให้ทุกคนเห็นว่าจรรยาบรรณในวิชาชีพเป็นสิ่งสำคัญการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมให้เกิดขึ้นภายในองค์กร ผู้บริหารที่มีความสามารถจะมี หลักปฏิบัติในการสร้างคุณธรรมและจริยธรรมขององค์กร (โชติ บดีรัฐ, 2563) ดังนี้

1. การปลูกฝังจิตสำนึกให้บุคคลภายในองค์กร รู้จักหน้าที่รับผิดชอบของตนพร้อมทั้งปฏิบัติหน้าที่ของตนเองให้ดีที่สุด โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน

2. ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม มีการระดมความคิดเห็นร่วมกัน และเคารพความคิดเห็น ของบุคคลอื่น

3. ปลูกฝังให้บุคคลภายในองค์กรมีความสามัคคี นับถือและเกื้อกูลกัน สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีความสุข

4. ให้บุคคลภายในองค์กรตั้งตนอยู่ในศีลธรรมอันดีงาม เมื่อสมาชิกขององค์กรประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ในศีลธรรม องค์กรนั้นย่อมมีนามาซึ่งความสงบสุขร่มเย็นสามารถทำงานร่วมกันอย่างเป็นสุข

5. ผู้นำองค์กรประพฤติปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นคนที่มีคุณธรรมจริยธรรมที่ดี

6. ปลุกฝังให้สมาชิกในองค์กรเลื่อมใสในพุทธศาสนา ประพฤติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี

7. ปลุกฝังให้สมาชิกในองค์กรมีความซื่อสัตย์สุจริตทั้งต่อตนเองและผู้อื่น

8. ปลุกฝังสมาชิกในองค์กรให้ดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ ขององค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9

นอกจากนี้ ความสำคัญของจริยธรรม ยังนำไปสู่การลดความสูญเสีย ขจัด ความรู้สึกลบ ป้องกันการทุจริต การประพฤติปฏิบัติที่มีขอบ และเพิ่มประสิทธิภาพประสิทธิผล ความคุ้มค่า โปร่งใส ตอบสนอง สุจริต ซื่อตรง และเที่ยงธรรม เมื่อนำมาใช้ในการบริหารงานที่จะ ช่วยสร้างสรรค์ และส่งเสริมองค์กรให้มีศักยภาพและประสิทธิภาพ อาทิ พนักงานต่างทำงานอย่าง ซื่อสัตย์สุจริต และขยันหมั่นเพียร ทำให้ผลประกอบการขององค์กรธุรกิจนั้นขยายตัว นอกจากนี้ แล้วยังทำให้ บุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้อง ศรัทธาและเชื่อมั่นในองค์กร จะทำให้เกิดการพัฒนาอย่าง ต่อเนื่อง เช่น องค์กรที่โปร่งใส ย่อมได้รับความไว้วางใจในการร่วมทำธุรกิจ รัฐบาลที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ ย่อม สร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักลงทุนและประชาชน ตลอดจนส่งผลดีต่อเสถียรภาพ ของรัฐบาลและ ความเจริญก้าวหน้าของประเทศ เป็นต้น (จรรยาพร ธรณินทร์, 2556)

นักปกครองที่ดีและไม่ดีในสังคม

นักปกครองในสังคมไทยล้วนมีทั้งนักปกครองที่ดี และไม่ดีนั้นอยู่ร่วมกัน ซึ่งความดีนั้นมีความชั่วควบคู่กันมา เปรียบดั่งนักปกครองก็เช่นกันมีทั้งดีและไม่ดีกันในการปฏิบัติหน้าที่ จะเห็นได้ชัดแจ้งว่าการมีนักปกครองที่มีจริยธรรมในการประพฤติปฏิบัติงานนั้นส่งผลกระทบในทางที่ดีตามมา เช่น ผู้ว่าราชการจังหวัดลำปาง ที่ได้ติดต่อประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เข้ารับทำการช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน กับเหตุการณ์ 13 หมูป่าอคาเดมี่ ที่ได้หายตัวไปในถ้ำหลวง เป็นการประพฤติปฏิบัติหน้าที่ตามจริยธรรมในการดำเนินงานช่วยเหลือ โดยมีหลักทศพิธราชธรรม หรือราชธรรม 10 ดังนี้

- 1) ทาน การให้คือการช่วยเหลือประชาราษฎร์และบำเพ็ญสาธารณประโยชน์
- 2) ศีล เป็นผู้มีความประพฤติดีงาม คือการประกอบแต่การสุจริต
- 3) ปริจจาคะ เป็นผู้เสียสละความสุขสำราญหรือแม้แต่ชีวิตของตนเพื่อประโยชน์สุขของมวลประชาราษฎร์ และความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง
- 4) อาชชวะ เป็นผู้มีความซื่อตรง การปฏิบัติภารกิจโดยสุจริต จริใจไม่หลอกลวงประชาราษฎร์
- 5) มัททวะ เป็นผู้มีความอ่อนโยน ไม่เยอหยิ่ง หยาบคาย หรือกระด้างให้มีความละมุนละไมให้คนทั่วไปรักภักดีและมีความยำเกรงด้วย

6) ตปะ ความทรงเคขการไม่ยอมหลงไหลหรือหมกมุ่นในความสุขสำราญ ประนเปรอแต่มีความเป็นอยู่สม่ำเสมอ มุ่งมั่นที่จะบำเพ็ญกิจตามหน้าที่ให้บริสุทธิ

7) อักโกธะ ความไม่โกรธ ไม่ลุอำนาจโกรธ รู้จักระับความขุ่นเคืองใจด้วยเหตุทั้งปวง วินิจฉัยความและกระทำการด้วยจิตอันราบเรียบเป็นตัวของตัวเอง

8) อวิหิงสา ความไม่เบียดเบียน เป็นผู้ไม่คิดร้ายใคร ไม่บีบคั้นกดขี่

9) ชันติ เป็นผู้มีความอดทน ไม่ท้อถอยต่องานที่ต้องตรากตรำ และ

10) อวิโรธนะ เป็นผู้มีความอ่อนโยน ตั้งมั่นอยู่ในธรรม

นักปกครองที่อาศัยหลักทศพิธราชธรรม ในการบริหารงานบ้านเมืองนั้น ก่อให้เกิดการปฏิบัติงานสำเร็จบรรลุเป้าหมาย เกิดความสำเร็จในงานตัวอย่างที่เห็นเชิงประจักษ์ คือการเข้าไปช่วยเหลือ 13 หมู่บ้านที่หายไปในพื้นที่อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย เจอในที่สุด โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดลำปางและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ปฏิบัติหน้าที่ตามหลักจริยธรรม “ปริจจาคะ” เป็นผู้เสียสละความสุขสำราญหรือแม้แต่ชีวิตของตนเองเพื่อประโยชน์สุขของมวลประชาราษฎร์ และความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง “อาชชวะ” เป็นผู้มีความซื่อตรง การปฏิบัติภารกิจโดยสุจริต “ขันติ” เป็นผู้มีความอดทน ไม่ท้อถอยต่องานที่ต้องตรากตรำ และ “อวิโรธนะ” เป็นผู้มีความอ่อนโยน ตั้งมั่นอยู่ในธรรม

ตามดังที่กล่าวมานักปกครองที่ไม่ดีนั้นมีอยู่ในสังคมที่เป็นการใช้อำนาจของตนเองแต่งตั้งบุคคลที่เคยมีประวัติก่ออาชญากรรมเข้ามาทำงานในองค์กร และได้ใช้พรรคพวกของตนเองในการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เป็นไปตามหลักจริยธรรม เกิดการทุจริต การใช้อำนาจอิทธิพล และการเอารัดเอาเปรียบ ดังนักการเมืองที่เข้าไปปฏิบัติหน้าที่แทนกระบอกเสียงของประชาชนแต่ไม่เห็นประชาชนเป็นหลัก โกงกินภาษี เห็นแต่ผลประโยชน์ส่วนตนกับพวกพ้องของตนเอง ส่งผลเสียต่อประเทศชาติอย่างต่อเนื่อง

ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักปกครองโดยอาศัยคุณธรรมจริยธรรม

การมีคุณธรรมและจริยธรรมในการทำงานเป็นการทำงานอย่างมีจิตสำนึก ถูกวิธี เป็นขั้นตอน มีประสิทธิภาพ และเป็นที่ยอมรับของผู้อื่นในสังคม ซึ่งมีองค์ประกอบสำคัญ (โชติ บดีรัฐ, 2563) ดังนี้

1. ความซื่อสัตย์ ในการทำงานจะต้องมีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมาย ปฏิบัติงานด้วยความจริงใจ และไม่คดโกงหรือหลอกลวงผู้อื่น จึงจะได้รับความไว้วางใจจากผู้ร่วมงาน

2. ความเสียสละ ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น จะต้องเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ไม่เห็นแก่ตัว รู้จักการให้และการแบ่งปัน ช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน เสียสละความสุขส่วนตัวเพื่อประโยชน์ส่วนรวม อุทิศตนเพื่อการทำงาน จึงจะได้รับความรักและความนับถือจากผู้ร่วมงาน

3. ความยุติธรรม ในการทำงานต้องไม่ลำเอียงหรือยึดถือสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามที่เราเชื่อต้องมีความเป็นกลาง ยึดถือความถูกต้องเป็นหลัก ไม่มีอคติกับเรื่องต่าง ๆ ที่ได้ยินหรือได้รับฟังจึงจะเป็นที่น่าเชื่อถือของผู้ร่วมงาน

4. ความประหยัด ในการทำงานจะต้องเรียนรู้จักอดออม ไม่ฟุ่มเฟือย ต้องคำนึงถึงคุณค่าในการใช้ทรัพยากร โดยการนำสิ่งที่เหลือใช้หรือสิ่งที่ไม่มีประโยชน์แล้วมาดัดแปลง ซ่อมแซม หรือแก้ไข เพื่อใช้ในการทำงาน ซึ่งเป็นการทำงาน ซึ่งเป็นการทำสิ่งที่ไม่มีความคุ้มค่ามากขึ้น

5. ความขยันและอดทน ในการทำงานจะต้องมีความมุ่งมั่นต่องานที่เราได้รับมอบหมาย เพื่อให้งานนั้นบรรลุเป้าหมายตามที่ได้ตั้งไว้ เมื่อพบปัญหาหรืออุปสรรคในการทำงานให้นำปัญหาหรืออุปสรรคนั้นมาปรับปรุงและแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งปัญหาหรืออุปสรรคเหล่านั้นจะเป็นบทเรียนที่ทำให้แข็งแกร่งและพร้อมที่จะก้าวสู่งานต่อไปได้อย่างมั่นคง

6. ความรับผิดชอบ ในการทำงานต้องมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายผู้ร่วมงาน ลูกค้ำ และสิ่งแวดล้อม โดยใช้วัตถุดิบที่มีคุณภาพมาผลิตสินค้า รวมทั้งไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมด้วย

7. ความตรงต่อเวลา เป็นวินัยพื้นฐานในการทำงาน มีความตรงต่อเวลา ไม่มาทำงานสาย และต้องส่งงานที่ได้รับมอบหมายตามกำหนด เพราะถ้าเราไม่ส่งงานตามกำหนดจะทำให้ผู้ที่ทำงานต่อจากเราได้รับผลกระทบ และจะทำให้งานนั้นไม่เสร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งสร้างความเสียหายต่อองค์กร

ตัวอย่างนักปกครองที่มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของนักปกครองโดยอาศัยคุณธรรม จริยธรรม อาทิ นักการเมืองที่ปฏิบัติงานเพื่อประชาชนโดยชอบธรรม โดยอาศัยความซื่อสัตย์ในปฏิบัติงาน ความเสียสละในการทำงานร่วมกับผู้อื่น เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ความยุติธรรม ความประหยัดในการจัดหางบประมาณ ความขยัน และอดทนในการปฏิบัติงาน จะต้องมีความมุ่งมั่นต่อหน้าที่ ความรับผิดชอบ และ ตรงต่อเวลาเพื่อการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

บทสรุป

จริยธรรมเป็นแนวทางหรือกฎเกณฑ์ในการประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้องดีงาม เป็นลักษณะที่สังคมต้องการ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองผู้อื่น และสังคม ทศพิธราชธรรมนับเป็นจริยธรรมในการปกครองที่สำคัญมากซึ่งพระมหากษัตริย์ไทย ตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงปัจจุบัน ความสำคัญของจริยธรรม ยังนำไปสู่การลดความสูญเสีย ขจัดความชั่วร้าย ป้องกันการทุจริต การประพฤติปฏิบัติที่มีชอบ และเพิ่มประสิทธิภาพประสิทธิผล ความคุ้มค่า โปร่งใส ตอบสนอง สุจริต ซื่อตรง และเที่ยงธรรม บทความนี้จะนำเสนอสิ่งที่นักปกครองพึงกระทำนั้นไปปฏิบัติจริงในหน้าที่การงานตลอดจนการสนับสนุนให้นักปกครองมีจริยธรรมนำหลักทศพิธราชธรรม 10 ไปใช้จริง เพื่อสอดคล้องกับพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. 2562 ถือว่าเป็นผู้ที่มียุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน แนวปฏิบัติ และเป็นตัวอย่างให้กับผู้อื่นที่อยู่ภายในองค์กรและนอกองค์กร มีความจำเป็นสำหรับ

นักปกครองที่จะนำไปเป็นแนวทางการในการประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ การบริหารจัดการที่ดีเพื่อประชาชน

เอกสารอ้างอิง (References)

- กมล ทองธรรมชาติ. (2529). คุณธรรมและจริยธรรมของเมืองไทย. *วารสารเศรษฐศาสตร์*. 9(2), 80-82.
- จรวพร ธรณินทร์. (2556). *การบริหารราชการตามระบบคุณธรรม*. สืบค้น 24 กันยายน 2564, จาก <http://www.charuaypontorranin.com/index.php?lay=showtype=>.
- โชติ บดีรัฐ. (2563). *จริยธรรมสำหรับการบริหาร*. พิษณุโลก: วิทยาลัยการจัดการและพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน. (2522). *ตำราจิตวิทยาการพัฒนาจริยธรรม*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- พระนิมิตร กลั่นดอกแก้ว. (2555). *จริยธรรมของนักปกครอง*. สืบค้น 24 กันยายน 2564. จาก <https://www.gotoknow.org/posts/300500>.
- พระมหาอดิสร ธีรสีโล. (2540). *คุณธรรมสำหรับครู*. กรุงเทพฯ: โอ เอส พริ้นติ้ง เฮาส์.
- พุทธทาสภิกขุ. (2505). *พุทธศาสนากับคนรุ่นใหม่และสังคมไทยในอนาคต*. กรุงเทพฯ : สุขภาพใจ.
- ระวี ภาวิไล. (2522). *จริยธรรมในสังคมไทย รายงานการสัมมนาจริยธรรมในสังคมไทย*. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- วิทย์ วิศทเวทย์. (2524). *จริยศาสตร์เบื้องต้น:มนุษย์กับปัญหาจริยธรรม*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- สาโรช บัวศรี. (2527). *จริยธรรมศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.